

ابدۇشۇكۇر قاۋۇل

خانوه تىشكى كەز ياشالار

شىنجاڭ ئۇنىقىرى سىنېتى نەشرىيەتى

图书在版编目(CIP)数据

幽静的眼泪/阿布都许库尔·卡吾力著. —乌鲁木齐：
新疆大学出版社, 2002. 8
ISBN 7 — 5631 — 1571 — 4

I . 幽... II . 阿... III . 诗歌—作品集—中国—当代
IV . 1227

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2002)第 051342 号

幽静的眼泪

(抒情诗集)

阿布都许库尔·卡吾力

新疆大学出版社出版

(乌鲁木齐市胜利路 14 号, 邮政编码: 830046)

新华书店经销

新疆建工印刷厂印刷

850×1168 毫米 1/32 印张: 5

2002 年 8 月第 1 版 2002 年 8 月第 1 次印刷

印数: 0001 — 5000 册

ISBN 7 — 5631 — 1571 — 4/Z · 228

定价: 8.00 元

ئەلە چەقىشىغىلىك

مەسئۇل مۇھەممەرى: ئابلىمیت قادر
مەسئۇل كورىپكتورى: ئادالەت ياقۇپ

خلىقەتىكى كۆز ياشلار

(مۇھەممەتلىرىنىڭ تاللانما)

ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل

شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتەتى نەشرىيەتى نەشر قىلىدى

(ئۈرۈمچى شەھىرى غالبىيەت يولى №14، پوچتا نومۇرى: 830046)

شىنجۇوا كىتابخانىسى تەرىپىدىن تارقىتىلىدى

شىنجاڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇش باسما زاۋۇتىدا بېسىلىدى

فورماتى: 850×1168 مم، 1/32، باسما تاۋىقى: 5

2002 - يىل 8 - ئاي 1 - نەشرى

2002 - يىل 8 - ئاي 1 - بېسىلىشى

تىرازى: 0001 — 5000

ISBN 7 — 5631 — 1571 — 4/Z • 228

باھاسى: 8.00 يۈەن

مۇندەرىجە	
1	ئادىي ئورۇندۇق
2	ئىللەق قاراشلار
3	رومان
4	تىرىلىگەن تۈيغۇ
5	ئىزىھار قىلار سۆيگۈنى قاچان
6	ئوت ئىچىدە قالدى ۋوجۇدۇم
7	تېپىشماق
8	سېنى ئىزدىدىم
9	كاڭكۈك مېنىڭ نامىمدىن سايرا
10	سېنى شۇنداق چاققىم تەڭرىگە
11	هېجران
12	مەن يوقالدىم
13	توختىمايدۇ ئۇڭايغا ئۇنتۇش
14	قەبرە تەزكىرسى
15	سۆيۈش
16	ئۇنتۇش بەخت
17	تۈندىكى سېخىنىش
18	زەڭگەر پىچان گۈللەرى
19	كۆرگۈم كېلۈر
20	كۆردىم شۇندا جەزبىسىنى سۆيگۈمنىڭ
21	تىلاپىسەن ۋە يەنە سوراپىسەن ئەپۇ
22	كۆزلىرىڭ - ئۇ گويا چەكسىز بىر دېڭىز
23	سوغ نىزەر، سالقىن قان، ئۇياتچان دىلبەر

32 تەنها شەنبە
34 يىللار ۋە ئويilar
37 ماماكاپ گۈلى
39 گۈزەللىر
41 بىز بىللە ماڭغان شۇ يۈز قەددەمچە يول
42 كەلگىن ئاشۇ توۇش قىزنىڭ بېشىغا
44 يىكىرمە باهاردا بۇزۇلدى رىتىم
45 ئاق لالەم
46 گىلاس، ئالما، ئانار رەڭلەرەدە
47 بىر دەستە گۈل
48 قىشلاق قايغۇسى
49 ئەتسىرگۈل ھىدى
50 ئاۋغۇستىكى ئاي
51 كۆز ياشلىرىم ئىزدەپ يۈرەر بەختىم نەدە دەپ
52 سېننەبىر خاتىرسى
53 تەقدىر
54 سەممىمىي كۆڭۈل
55 يېتىم قوۋۇرغام
56 نىڭاھلار سۆزلىگەن مىسرا ۋە ئاھاڭ
57 بولمىسۇن ئۇ يەنە سەندىكى ئۆكسۈش
58 كوچىدا قالغان شېئر
59 مۇزلىخان قەلب
60 رەقىب كۆزىدە
61 ياپالماس دەردىڭى يالغان كۈلكلەر
62 دېرىزە
64 بۇ يولدا
65 خىيالدىكى ۋىسال
66 يېراققىكى نۇر

67	قايغۇ دەرىخى	80
69	مېۋىسىز تىلەك	102
70	خانەمە خىيال	110
71	بارالمايمەن ئەمدى غازالڭ پەسىلىڭدە	118
73	بىلەمسەن بۇ ئەتراب خىيال ئىلکىنە	124
75	سەن كەتتىڭ . . .	131
76	دېكاپىرىنىڭ تۈنجى كۈنى	138
77	يىتكەن ساھىل	144
78	سەن يەنە ئىزدەيسەن بۇ چىغىر يولنى	152
79	ئاشۇ بىر قىزغا	158
80	كۆتۈش مەنزىرسى	164
82	قارلىق	170
84	خوشلىشىش	178
87	سوّيگۈمىزنى ئايىغان سوّيگۈ	186
88	ئەڭ ئاخىرقى ئۇچرىشىش	192
89	مەن، سەن، ئۇ	198
92	بىز تونۇشقان سوّيگۈ يولىدا	204
94	قارا پەلتۇ كىيگەن ئەي جانان	210
95	«سېنىڭ يازغان ھېلىقى خېتىڭ»	216
96	سېنى مەڭگۈ ئۇنتۇپ كېتىي دەپ	222
97	ۋۇجۇدۇم ھەسەتكە تولغان بىر قەدەھ	228
98	كۆز ياشقا قاراپىمۇ قويىمايدۇ تەقدىر	234
99	سوّيەمسەن دەپ سورىما مەندىن	240
100	بۇ بىر قىزغا ئاتالغان قوشاق	246
102	مايتاغ قىزى	252
105	ئالدىنىش	258
106	بىر تۇتام يوپۇرماق	264
107	قىز قەلبى	270

ئاسىي چۈش	78
108 بىر دەستە گۈل تۇتالىمىسامىمۇ	88
109 ھىجران تۈنلىرى	98
110 كەچۈر قىزچاق	108
113 تەسەلللىي	118
114 بولغان بۇندىا گۈزەل بىر كېچە	128
115 كۆيليرىمگە قاتىمن سېنى	138
117 ئۆكۈسۈگەن كۆئۈل	148
118 نەقەدەر تونۇشىسىن ھەمدە ناتونۇش	158
123 تاماڭالىڭ كۆيمەكتە، كۆيمەكتە يۈرەك	168
124 چوغىلىنىپ مەڭگۈگە بارار ئىشتىياق	178
125 يېلىنىما، يالۋۇرما، بوبىتۇ شۇنداق قىل	188
126 بىر ناخشا ئوقۇپ ئۆت تۈگىگەن قەدەر	198
127 مەيلىمسىز ئۆزگە ئىش ماڭا بەك ئەلەم	208
128 بۇنچە كۆپ ئازابقا قالماسىز دېسىم	218
129 بىر سارالىڭ شائىرنى سۆيىگەن ساراڭىمن	228
130 گۈل بىرگىدە نازلىق تەبەسىسۇم	238
131 سەھرا قىزى	248
132 يېلىنجاش (لىرىك داستان)	258
134 بە، يەتىب پەفتەمە ئەڭىدە يەنپىش	268
بەن لەغاڭە دەنەسەنە، فەنەنە	278
بىنەت فېيلەمە ئەپىالە لەشلى	288
نەنەتە لەپەس بەن نەسەنە قەنە	298
قەلشەنە لەغايىلا لەنەنە بەن	308
رەنەنە خەلتىلە	318
رەشقىمالە	328
رەلمۇغۇرۇ كەنەنە بەن	338
رەباڭە نەنە	348

ئاددیي ئورۇندۇق

خېيالىمدا جەننەت سۈپىسى،
بىلىنەتتى ئۇندىنىمۇ ئارتاوق.
بىز ياندىشىپ قۇرۇشقان سۆھبەت،
ئاشۇ ئاددیي، ئاددیي ئورۇندۇق.

ئاشۇ ئاددیي، ئاددیي ئورۇندۇق،
تۈيغۇمىزنى قىلغاناتى ھاپاش.
ئىقبال ئۈچۈن پىلانلىساق يول،
نۇر تۆكەتتى بىز ئۈچۈن قوياش.

نۇر تۆكەتتى بىز ئۈچۈن قوياش،
مەنزاپلىمىز قالغاندا پارلاپ.
قۇچۇشقاندا ئىنتىزار لەۋلەر،
تاۋۇشنى قالغان كىم ئاخىلاپ؟

تاۋۇشنى قالغان كىم ئاخىلاپ؟
ھەممە بىزگە تىلەيدۇ ئوتۇق.
ئۇتۇقلارنىڭ تۇنجى پەللەسى،
ئاشۇ ئاددیي، ئاددیي ئورۇندۇق.

ئىللەق قاراشلار

مېھر نېمە، سۆيگۈ نېمە، بىلەمەيتىتمە،
تال چىۋقانى سورۇپ يۈرگەن چاغلاردا.
يالاش ئاياغ قوغلار ئىدىم كېپىندەك،
كەڭ دالىدا، چىمەنزاڭارلىق باغلاردا.

گۈل بىرگىدە قىزىل رەڭلىك ھىلوبىلە،
كۆزلىرىمگە باردى ئاستا سىخدىلىپ.
ئوماققىنا سەبىي، ئىللەق قاراشقا،
ئۈچۈر اپ قالدىم، كەتىتمە ھەمدە بېرىلىپ.

نەۋ باهارنىڭ جىلۇسىدەك تۈيۈلۈپ،
چەكسىز ھېسقا چۆمۈرەتتى ئۇ قاراش.
تەنلىرىمىنى تىترەتەتتى نازلىنىپ،
غۇنچىلارنىڭ كۈلۈشىدەك يېتىرقاش.

شەيىلەرنى پەرق ئەتمەدەك تەس ئىدى،
ئاخلىرىمغا سىڭىپ كەتكەن تۈيغۈدەن.
مېھر نېمە، سۆيگۈ نېمە ھېس قىلىدىم،
ئاستا - ئاستا ئويغانغاندەك تۈيقۈدەن.

بەدىلگە جان بىرگۇدەك قاراشلار،
بالىقىم تايقاتن تۈنجى سۆيگۈم سەن.
ئىلىق تەپتىڭ، ئوتىدەك تەپتىڭ ئۆچمىسۇن،
ھەم بىرىنچى، ھەم مەشكۈلۈك گۈلۈم سەن.

دەلىپە نەكتىپەتلىكىتىپە.
ن لەپە ن لەپە ن فەنە ن دەپە.
بەپە اسىپە ئەپە ئەپە.
ن لەدە

 لەپە پەپەلەپە.
راپىشىدە راپىشىدە بىسلىمەتىخى.
پەفەنە ن سەتىپە مەلمەتەتەتە.
راپە پەپەلەپەلەشىپە.

تەقائىلە - لېڭە مەشكۈلىپە.
وەلەتە مەنمەلە رېختە پەنەتە.
ن بىشىنەنە ن شەنەنە ن دەپە «... . . . فەتە»
وەلەپە ئەلىپە ئەلىپە.

بىلەكە ئاھىنە بىز زېلە مەكتەب
 نەسۇر مەكتەب بىعافە ئەقلىتەمىقلىمال
نەسۇر مەكتەب بىعافە ئەقلىتەمىقلىمال رومان
 نەسۇر مەكتەب بىز زېلە مەكتەب

بىدىئىلىكتە يەتكەن چىكىگە،
 بىر مەن ئۈچۈن يارالغان رومان.
 جىلۇنگەرلىك باپىدا نادىر،
 ئاق پەرنىشىم - ئۆزۈڭسىمن ھامان.

ھەرپىرىڭى سۈركىلىپ دىلغا،
 ئىختىيارسىز ياندۇرار مەشىئەل.
 كەلگۈسۈمگە كېتىمەن ئۆزۈپ،
 قۇرلىرىڭىدا ھاسىل بولۇپ سەل.

بەتلەرىڭىدە ۋاپا - ساداقەت،
 ئوقۇپ تېخى قىلمىدىم تاماام.
 «مەڭگۈ . . .» دېگەن ئۇندەش سۆزۈڭدىن،
 تىرىلىدۇ مېنىڭ لېرىكام.

ن لېلە تۈرىلىگەن تۈيغۇ

گۈمران بولغان تەگىسىز خىياللار،
سەن تەرەپكە ئىنتىلەر غەمكىن.
كۆزلىرىمكە چىلىقتنىڭ يىدە،
تۈنجى كۆرگەن چىغىمىدەك تەمكىن.

ئۆلگەن ھېسلار چۆمۈپ باهارغا،
نامىڭ بىلەن بىخ ئۇردى نازۇك.
سەن تەرەپكە تۇغۇلدى يوللار،
«ئۇھ» سىنىشلار ئۇزۇك قە ئۇزۇك.

تاغ كەينىگە مۆككەندەك قۇياش،
سەن يولۇڭغا كېتىسىن راۋان.
گەۋىدەڭ بىلەن كۆرۈنمسى يىپتا،
كۆزلىرىمنى چىكىپ جانىجان.

ئىزهار قىلار سۆيگۈنى قاچان

ئوتلۇق كۆزلەر تويماي بېقىشىپ،
كۆڭۈللەرنى قىلىشتى ئىزهار.
بىراق نېمە بولغان توساالغۇ؟
ئېيتالمىدى ئىشقىنى زىنھار.

ئۆتىمەكتە كۈن، كۆزلەر ئىگىسى،
ئىزهار قىلار سۆيگۈنى قاچان؟
كېتىمدىكىن قەبرىگە بىلە،
بولامىدىكىن شۇچاغدا ئاسان؟

ئۇت ئىچىدە قالدى ۋۇجۇدۇم

ئېلىشالدىڭ قدىبىمنى گۇۋلاپ،
ئەي سۆيۈملۈك، ئاي سۈپەت دىلپەر.
سەن يۈرسىدىن غەمىسىز، خىرامان،
تاپىغاندەك ىشقىمىدىن خەۋەر.

يۈرىكىم ئۇت، ۋۇجۇدۇممۇ ئۇت،
ئۇت ئىچىدە قالدىم مەن بىلسەڭ.
ئاھ، مۇرادىم بولاتنى ھاسىل،
مەن سۆيىگەندەك سەن مېنى سۈرسەڭ.

ئېپىلشماق چىت تەنە

بۈكەمگىچە تاپالمىدىم بىر سۆزنى،
هایاتىخنىڭ لۇغىتنى ئاختۇرۇپ.
بۇ ئۆزۈلەمەس ھەم قىسقارماس تارىولدا،
پىقدەت مەنلا ماڭخان ئىدىم ياقتۇرۇپ.

يىتتۇرۇپقۇ قويىمىدىڭ سەن، بۇ گېنىق،
گۇمانىم بار قويدۇڭ بىلکىم مۆكتۇرۇپ.
«سويدۈم» دېگەن بىر سۆز يۈرەك قېتىڭدا،
كىم بىلىدۇ تۇرار بىلکىم رەڭ تۈزۈپ.

اپىلس ن سېنى ئىزدىدىم ئاھلەل

مدن سېنى ئىزدىدىم خوشلاشقان يەردىن،
تۇماڭغا بۆلۈنۈپ تۇرۇپتۇ ئىزلار.
مدن سېنى ئىزدىدىم ئۈچراشقان يەردىن،
كۆرمىدۇقى دەپ جاۋاب بېرىشتى قىزلار.

مدن سېنى ئىزدىدىم گۈلنىڭ بەرگىدىن،
ئۇ تۈزۈپ كېتىپتۇ بۇندىن نىشانىز.
مدن سېنى ئىزدىدىم يازغان خېتىمىدىن،
يىرتىلىپ كېتىپتۇ قولۇڭدا شەكسىز.

مدن سېنى ئىزدىدىم ئۆتۈمۈشۈمىدىن ھەم،
ئۇ پەقدەت كۆزۈڭنى بەردى كۆرسىتىپ.
مدن سېنى ئىزدىدىم كەلگۈشۈمىدىن ھەم،
قەلبىمنىڭ قېتىغا كېتىپسەن مۆكۈپ.

اپىلس ن سېنى ئىزدىدىم ئاھلەل
وچىچ لەقەللىشى رېنمەلىسى
غەلسىب رسىغە ئەلىنىسىلىتى
وچىچ وقىقى ئەپە ئامىن فە

كاڭكۈك مېنباڭ نامىمدىن سايرا

كاڭكۈك مېنباڭ نامىمدىن سايرا،
ئۇنلىرىڭدىن تۇغۇلسۇن يوللار.
ئىزهار قىلسۇن ھەسىرەتلىرىنى،
ياش ئارقىلىق مىسکىن بۇلۇتلار.

كاڭكۈك مېنباڭ نامىمدىن سايرا،
ھەر بىر ئىشنىڭ يېڭىسى مەسىمۇم.
تېخى يۇمران سۆيگۈ ئىنگىسى،
تەقدىم قىلار يېنباڭ تەبەسىمۇم.

كاڭكۈك مېنباڭ نامىمدىن سايرا،
سۇۋادانباڭ غولىدا تۇرۇپ.
ئاستىڭدىكى جىمجيit خانىدا،
بىر جانان بار ئاخىلار ياقتۇرۇپ.

كاڭكۈك مېنباڭ نامىمدىن سايرا،
ھېسىرەتلىرىنى يېشىللىققا چاچ.
خىالىمنباڭ ئوغىرسى بىلسەڭ،
شۇ نازۇك بوي قىرىق ئۇرۇم چاچ.